

خط مشی مجموعه کستری در کتابخانه دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

مقدمه: از آنجا که مجموعه کستری به عنوان فرایندی که نقاط قوت و ضعف مجموعه یک کتابخانه را بر حسب نیازهای اطلاعاتی کاربران شناسایی می‌کند، در مدیریت سیستم های اطلاعاتی نقش اساسی ایفا می‌کند. بنابراین تدوین خط مشی مجموعه - کستری یکی از مهم ترین فعالیت های اجرایی مرتبط با فرایند مجموعه کستری در کتابخانه های دانشگاهی است که هدف اصلی به کارگیری آن انتخاب، فراهم آوری و حفظ تعادل مجموعه است.

میانیه ی رسالت کتابخانه: دانشکده دندانپزشکی اصفهان همانند سایر دانشکده ها و مراکز دانشگاهی در راستای اهداف آموزشی و پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی گام برمی دارد و کتابخانه دانشکده دندانپزشکی نیز در این راستا سعی بر آن داشته تا با به کارگیری و هماهنگی با کتابخانه مرکزی دانشگاه و جهت ارائه بهترین خدمات و منابع به اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دستیاران، کارشناسان، کارمندان و جامعه دانشگاهی به جدیدترین منابع و دستاوردهای علمی تجهیز گردد.

فرایند مجموعه کستری در برگیرنده روند اجرای طیف وسیعی از فعالیت های اجرایی همچون نیازسنجی اطلاعات، روشهای گوناگون فراهم آوری، ارزیابی و ویرین مجموعه، به کارگیری های بین کتابخانه ای و تدوین و ارزیابی خط مشیهای مجموعه - کستری کتابخانه است.

انتخاب و گزینش منابع: هر ساله یک ماه قبل از موعد نمایه نگاه ها، جلسه ای با حضور کارکنان و سرپرست کتابخانه تشکیل و تصمیمات لازم و وظایف هر فرد در روند انتخاب و فراهم آوری منابع مجموعه از طریق نمایه نگاهها، تعیین و در صورت تجله درج می گردد. الف- کمیته انتخاب منابع: در امر انتخاب و گزینش منابع مورد نیاز کتابخانه، علاوه بر کارکنان و مدیریت کتابخانه، که نقش اصلی و فعال دارند، مدیران گروه های آموزشی دانشکده و نمایندگان دانشجویان شرکت دارند. انتخاب و گزینش منابع در خرید های فصلی و خارج از موعد نمایه نگاه ها نیز به همین منوال صورت می گیرد. ترکیب افراد کمیته انتخاب منابع، هر ساله به صورت چرخشی تغییر می کند. ب- تحلیل مفصل زمینه های موضوعی: در این بخش مواردی از قبیل: میزان و سطح مجموعه فعلی، میزان، همپوشانی با موضوعات دیگر، زبان های مورد نیاز، محدوده های جغرافیایی و زمانی منابع و... مشخص می گردد.

از آنجا که کتابخانه دانشکده دندانپزشکی یک کتابخانه دانشکده ای با محزن باز و دسترسی آزاد است، موضوعات منابع کتابخانه مشخص می باشد. با اقبال در هنگام انتخاب منابع، اصلی ترین موضوعات به ترتیب اولویت، تعیین و فراهم آوری بر آن اساس صورت می گیرد. این روند تقریباً هر ساله به صورت مشخص و ثابت است و شامل موضوعاتی از قبیل: دندانپزشکی تخصصی و عمومی، کارشناسی پروتزهای دندانی، علوم پزشکی، علوم پایه، فرهنگ ها و مراجع، منابع و رفرنس های پژوهشی، زبان، کامپیوتر، کتابداری و... می شود.

پ- تحلیل زمینه های موضوعی بر اساس شکل های مختلف مجموعه: در این بخش ضمن تعیین سیاست های مربوط به منابع غیر کتابی خصوصاً منابع الکترونیک، میزان بودجه مورد نیاز و توزیع مناسب آن در موضوعات مختلف نیز تعیین می گردد. همچنین در این بخش نماینده کتابخانه دانشکده دندانپزشکی جهت تحویل بودجه، تعیین و از طریق کاتبه به معاونت تحقیقات و فناوری، کتابخانه مرکزی و بانک عامل معرفی می گردد.

فراهم آوری منابع: در این بخش مسایل مختلف مربوط به سفارش و فراهم آوری انواع اطلاعاتی کتابخانه در قالب زیر مشخص می گردد

الف - نوع و چگونگی سفارش: در این مقوله انواع روشهای سفارش و میزان بکارگیری هر یک بررسی و روش های مناسب کتابخانه تعیین می گردد.

۱- سفارش به کارگزاران ۲- سفارش به ناشران ۳- سفارش مجلات و نسخه های الکترونیک آنها به صورت متمرکز، از طریق کتابخانه مرکزی

ب- فراهم آوری منابع: در این مقوله نیز انواع روشهای فراهم آوری و خرید منابع و میزان بکارگیری هر یک بررسی و روش های مناسب کتابخانه تعیین

می گردد. ۱- فراهم آوری و خرید از طریق نگاهشگاه ها ۲- خرید های فصلی (فراهم آوری و خرید از طریق کارگزاران معتبر- فراهم آوری و خرید مستقیم از

طریق ناشران معتبر)

لازم به ذکر است سیاست کتابخانه در انتخاب یک یا چند روش فوق جهت فراهم آوری منابع تلویح سیاستهای بودجه ای دانشگاه و دانشکده و برنامه های

متمرکز کتابخانه مرکزی است.

پ- بکارهای های بین کتابخانه ای: از آنجا که کتابخانه دانشکده دندانپزشکی همچون سایر دانشکده ها و مراکز دانشگاه، زیر مجموعه کتابخانه مرکزی دانشگاه است، سیاست های کتابخانه در ارتباط با نحوه اجرای فعالیت ها و بکارهای های بین کتابخانه ای (امانت بین کتابخانه ای، اشتراک منابع، مبادله منابع، اهدای منابع....) همان سیاست های کتابخانه مرکزی دانشگاه و مطابق با آیین نامه های آن می باشد.

سایر موارد:

الف- معیارهای و صین: انجام فرایند و صین منابع و سایر روش های ارزیابی مجموعه نیز در کتابخانه دانشکده دندانپزشکی مطابق با آیین نامه ها، فرم های مخصوص و صین انواع منابع و دستورالعمل های ابلاغ شده از طرف کتابخانه مرکزی (کمیته و صین منابع) انجام می گردد.

ب- روشهای ارزیابی مجموعه: سایر روش های ارزیابی مجموعه نیز در کتابخانه دانشکده دندانپزشکی مطابق با آیین نامه ها و دستورالعمل های ابلاغ شده از طرف کتابخانه مرکزی انجام می گردد.

پ- تبیین سیاستهای کتابخانه در قبال مسأله سانور منابع: طبق سیاست ها و آیین نامه های کتابخانه مرکزی است.

ت- ارائه برنامه زمان بندی مشخص جهت بازنگری مستمر در خط مشی مکتوب کتابخانه: با توجه به این که کتابخانه مرکزی دانشگاه هر ساله برنامه منظمی جهت ارزیابی کتابخانه های دانشگاه به اجرا می گذارد بدین منوال در برنامه ها، خط مشی ها، از جمله خط مشی مجموعه کسری کتابخانه و سایر آیین نامه ها و بیانیه های کتابخانه بازنگری سالیانه صورت می گیرد. لازم به ذکر است، در صورت لزوم و در طول سال و پس از اخذ تصمیمات لازم در جلسات داخلی کتابخانه نیز در برنامه ها، خط مشی ها، آیین نامه ها و بیانیه های کتابخانه بازنگری های لازم انجام می گردد.